

II. U NOINOJ KORABLI

Jeste li se ikada zapitali kako je bilo Noi i njegovoj supruzi, njihovim sinovima i snahama u korabli za vrijeme potopa sa svim onim životinjama. Suživot onih koji su inače smrtni neprijatelji, suživot različitih vrsta, te različitih naravi, bića s različitim potrebama se čini nevjerojatnom za 'preživjeti' takve uvjete.

Krenemo li samo od zvukova koje su stanovnici korablje morali 'trpjeti' svakodnevno možemo se pitati kako su uspjeli 'izdržati' tako dugo? Nitko od njih nije nikada prije bio naviknut na toliku količinu različitih krikova, tajanstvenih, nepoznatih, grakću, sikću, grizu, reže, pjevaju, klepeću, huču, kokodaču, krekeću, krešte, brundaju, zuje, pište, muču, bleje, njišu, laju, mijauču, meketaju, cijuču, njaču, kvakću, rokću, kukuriću. Zamislite taj orkestar koji nijedan dirigent ne bi uspio uskladiti, no izdržali su, ne samo razdoblje kiše 'četrdeset dana i četrdeset noći' već voda vladaše 'stotinu pedeset dana'.

Razmišljajući o svim tim različitostima i osobitostima možda sada imamo približno jasniju ideju koliko je težak suživot kada smo na neki način 'osuđeni' na izolaciju uzrokovanu pandemijom koronavirusa. Svatko različitu narav ima, govori pomalo različitim jezikom, teško se razumijemo, umijemo susresti i shvatiti. Jedni bi pjevali, drugi bi se zezali, treći su ljuti, četvrti zabrinuti, peti tužni ... a ostali možda sretni što su tu konačno s obitelji, uživaju u tišini, lijenosti.

Španjolska autorica Carmen Bernos de Gasztold napisala je vrlo zanimljivu knjigu *Molitve iz korablje* u kojoj se svaka pojedina životinja obraća Gospodinu svojom vlastitom osobnom molitvom koja proizlazi iz njegove osobitosti i naravi. Molitve iz te knjige mogu poslužiti kao početak molitve prije svakodnevnog razmatranja nad biblijskim tekstom (možete ih pronaći objavljene na našoj Facebook stranici Bračno i obiteljsko savjetovalište – objavljuju se svaki dan u 7.00 ujutro kroz Korizmu).

Kroz sljedećih nekoliko dana se pokušajte usmjeriti na izvještaj o Noi i potopu u Knjizi Postanka od 6 do 9 poglavlja.

POTOP (Post 6-9)	Upute za obiteljsko razmatranje
<p>Pokvarenost ljudi</p> <p><i>Kad su se ljudi počeli širiti po zemlji i kćeri im se narodile, opaze sinovi Božji da su kćeri ljudske pristale, pa ih uzimahu sebi za žene koje su god htjeli. Onda Jahve reče: »Neće moj duh u čovjeku ostati dovijeka; čovjek je tjelesan, pa neka mu vijek bude stotinu dvadeset godina.« U ona su vremena – a i kasnije – na zemlji bili Nefili, kad su Božji sinovi općili s ljudskim kćerima pa im one rađale djecu. To su oni od starine po snazi glasoviti ljudi.</i></p> <p><i>Vidje Jahve kako je čovjekova pokvarenost na zemlji velika i kako je svaka pomisao u njegovoj pameti uvijek samo zloća. Jahve se pokaja i u svom srcu ražalosti što je načinio čovjeka na zemlji. Reče Jahve: »Ljude koje sam stvorio izbrisat ću s lica zemlje – od čovjeka do zvijeri, gmizavce i ptice u zraku – jer sam se pokajao što sam ih napravio.« Ali je Noa našao milost u očima Jahvinim. Ovo je povijest Noina: Noa je bio čovjek pravedan i neporočan u svom vremenu. S Bogom je Noa hodio. Tri su se sina rodila Noi: Šem, Ham i Jafet.</i></p>	<p>Način rada neka bude prema metodi vidi, prosudi i djeluj. Što to konkretno znači?</p> <p>Pokušajte razmisliti koliko puta se u posljednje vrijeme čuli kako je pandemija COVID-19 svojevrsna kazna. U tom pravcu vam je možda skrenula misao kada ste pročitali ovaj tekst. Ne treba promatrati na taj način starozavjetne tekstove, jer smo po Isusu Kristu i Božjem milosrđu svi otkupljeni.</p> <p><u>Pokušajmo uočiti neke druge aspekte ovog teksta:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kakve emocije izriče Jahve? Što Vi mislite općenito o ljudskoj pokvarenosti? Odakle proizlazi ta 'pokvarenost'? - U kojim trenucima se vi osjećate tako? Što obično pridonosi takvim osjećajima? - Kako se pri tome nosite sa vrlo snažnom ljutnjom? Na koji način se kontrolirate? Koje misli vas vode prema osveti? <p>Ovo je tema za stariju djecu i odrasle osobe. S mlađom djecom možete razgovarati kada su se oni zadnji puta naljutili, što ih obično naljuti, na koji način se smire, što im pomogne i sl. Cilj je pronaći modus prema kojemu se možemo svi suzdržati od izljeva ljutnje i bijesa, osvete i sl.</p>

Noa sprema lađu

*U očima Božjim zemlja se bila iskvarila; nepravdom se napunila. I kad je Bog vidio kako se zemlja iskvarila – ta svako se biće na zemlji izopačilo – reče Bog Noi: »Odlučio sam da bude kraj svim bićima jer se zemlja napunila opačinom; i, evo, uništiti ću ih zajedno sa zemljom. Napravi sebi korabljicu od smolastoga drveta; korabljicu načini s prijekletima i obloži je iznutra i izvana paklinom. A praviti ćeš je ovako: neka korabljica bude trista lakata u duljinu, pedeset u širinu, a trideset lakata u visinu. Na korabljicu načini otvor za svjetlo, završi ga jedan lakat od vrha. Vrata na korabljicu načini sa strane; neka ima donji, srednji i gornji kat. Ja ću, evo, pustiti potop – vode na zemlju – da izgine svako biće pod nebom, sve u čemu ima dah života: sve na zemlji mora poginuti. A s tobom ću učiniti savez; ti ćeš ući u korabljicu – ti i s tobom tvoji sinovi, tvoja žena i žene tvojih sinova. A od svega što je živo – od svih bića – uvedi u korabljicu od svakoga po dvoje da s tobom preživi, i neka budu muško i žensko. Od ptica prema njihovim vrstama, od životinja prema njihovim vrstama i od svih stvorova što po tlu puze prema njihovim vrstama: po dvoje od svega neka uđe k tebi da preživi. Sa sobom uzmi svega za jelo pa čuvaj da bude hrane tebi i njima.«
Noa učini tako. Sve kako mu je Bog naredio, tako je izvršio.*

Podijelite uloge, jedno neka čita pripovjedni dio, a druga osoba neka pročita što Bog govori Noi.

Razgovor:

- Osoba koja čitala što je Bog govorio Noi neka prva izrekne svoj dojam, što osjeća i misli o tome.

- Nakon nje, neka svi izreknu svoje osjećaje i misli o pročitanom tekstu: što za vas znači da se Zemlja nepravdom napunila, jeste li kada doživjeli nepravdu?

- Zamislite se u Noinoj koži. Zamislite da se Bog Vama obraća i traži od Vas tako nešto, što bi ste prvo pomislili? Da li bi odmah spremno prihvatili takav zahtjev za izgradnjom, prikupljanjem životinja, te ulaskom u izolaciju za koju se ne zna koliko će dugo potrajati?

Mlađa djeca mogu sudjelovati u razgovoru, pustite ih da vam postavljaju znatiželjna pitanja o izgradnji korablje. Možete se s njima poigrati 'izgradnje' korablje i prikupljanja svih životinja. Naravno, mogu sve to i nacrtati na papiru ili na računalu ili tabletu i sl. Ukoliko imate dvorište i nešto prigodnog materijala, možete napraviti neki improvizirani model korablje.

Onda Jahve reče Noi: »Uđi ti i sva tvoja obitelj u korablju, jer sam uvidio da si ti jedini preda mnoom pravedan u ovom vremenu. Uzmi sa sobom od svih čistih životinja po sedam parova: mužjaka i njegovu ženku. Isto tako od ptica nebeskih po sedam parova – mužjaka i ženku – da im se sjeme sačuva na zemlji. Jer ću do sedam dana pustiti dažd po zemlji četrdeset dana i četrdeset noći te ću istrijebiti s lica zemlje svako živo biće što sam ga načinio.« Noa učini sve kako mu je Jahve naredio. Noi bijaše šest stotina godina kad je potop došao na zemlju. I pred vodama potopnim uđu s Noom u korablju njegovi sinovi, njegova žena i žene sinova njegovih. Od čistih životinja i od životinja koje nisu čiste, od ptica, od svega što zemljom puzi, uđe po dvoje – mužjak i ženka – u korablju s Noom, kako je Bog naredio Noi. A sedmoga dana zapljuje potopne vode po zemlji.

Današnje razmatranje neka bude na temu 'ulaska u nepoznato' ili početka plovidbe u nepoznato, bez jasne ideje na koji način će se sve to razvijati i kakav će biti ishod tog puta u nepoznato s različitim vrstama živih bića.

Razgovor:

- Nitko od nas nema neku predodžbu osim različitih 'nagađanja', pa čak i stručnjaka, koliko će naše putovanje trajati, kakav će biti ishod i u kojem pravcu će sve to teći. Na što se vi najviše oslanjate? Jesu li vaša mišljenja suprotna ili slična? Možete li vizualizirati budućnost? Što vam pomaže u tome?

Što mislite na što se Noa oslanjao? Postoji li nešto što je njemu posebno pomoglo? Može li to pomoći i vama?

Mlađa djeca neka se poigraju na ovu temu: modeliraju, crtaju, slažu, pjevaju...

Potop

U dan onaj – šestote godine Noina života, mjeseca drugog, dana u mjesecu sedamnaestog – navale svi izvori bezdana, rastvore se ustave nebeske. I udari dažd na zemlju da pljušti četrdeset dana i četrdeset noći. Onog dana uđe u korablju Noa i njegovi sinovi: Šem, Ham i Jafet, Noina žena i tri žene Noinih sinova s njima; oni, pa sve vrste životinja: stoka, gmizavci što po tlu gmižu, ptice i svakovrsna krilata stvorenja, uđu u korablju s Noom, po dvoje od svih bića što u sebi imaju dah života. Što uđe, sve bijaše par, mužjak i ženka od svih bića, kako je Bog naredio Noi. Onda Jahve zatvori za njim vrata. Pljusak je na zemlju padao četrdeset dana; vode sveudilj rasle i korablju nosile: digla se visoko iznad zemlje. Vode su nad zemljom bujale i visoko rasle, a korablja plovila površinom. Vode su sve silnije navaljivale i rasle nad zemljom, tako te prekriše sva najviša brda pod nebom. Petnaest lakata dizale se vode povrh potonulih brda. Izgiboše sva bića što se po zemlji kreću: ptice, stoka, zvijeri, svi gmizavci i svi ljudi. Sve što u svojim nosnicama imaše dah života – sve što bijaše na kopnu – izgibe. Istrijebi se svako biće s površja zemaljskog: čovjek, životinje, gmizavci i ptice nebeske, sve se izbrisa sa zemlje. Samo Noa ostade i oni što bijahu s njim u korablji. Stotinu pedeset dana vladahu vode zemljom.

Dugotrajnost vladavine vodom nad zemljom obeshrabilo bi i najoptimističniju osobu i najveći vjernik bi možda izgubio nadu. Pretpostavljamo kako je i Noi i njegovoj obitelji, ali i ostalim živim bićima najviše nedostajala blizina zemlje, blizina tla. Pokušajte danas razgovarati o tome što vama najviše sada nedostaje kada ste u izolaciji.

Razgovor:

- *Koje blagodati smo imali prije, a o njima nikada nismo razmišljali, već smo ih pomalo uzimali zdravo za gotovo?*

- *Kada ste pročitali zadnju rečenicu „Stotinu pedeset dana vladahu vode zemljom“ što vam je prvo palo na pamet? Što ste tada osjetili?*

- *Što vam najviše nedostaje sada?*

- *Kakvi su vaši planovi kada završi razdoblje samoizolacije?*

- *Na koji način možete pomoći i sebi i svojoj obitelji prevladati ovo razdoblje beskonačnog 'plutanja' u korablji?*

Mlađa djeca neka se poigraju na ovu temu: modeliraju, crtaju, slažu, pjevaju...

Prestanak potopa

Onda se Bog sjeti Noe, svih zvijeri i sve stoke što bijaše s njim u korablji, pa pokrenu vjetar nad zemljom da uzbije vodu. Zatvoriše se izvori bezdanu i ustave nebeske, i dažd s neba prestade. Polako se povlačile vode sa zemlje. Nakon stotinu pedeset dana vode su jenjale, a sedmoga mjeseca, sedamnaestog dana u mjesecu korablja se zaustavi na brdima Ararata. Vode su neprestano opadale do desetog mjeseca, a prvoga dana desetog mjeseca pokažu se brdski vrhunci. Kad je izminulo četrdeset dana, Noa otvori prozor što ga je načinio na korablji; ispusti gavrana, a gavran svejednako odlijetaše i dolijetaše dok se vode sa zemlje nisu isušile. Zatim ispusti golubicu da vidi je li voda nestala sa zemlje. Ali golubica ne nađe uporišta nogama te se vrati k njemu u korablju, jer voda još pokrivaše svu površinu; on pruži ruku, uhvati golubicu te je unese k sebi u korablju. Počeka još sedam dana pa opet pusti golubicu iz korablje. Prema večeri golubica se vrati k njemu, i gle! u kljunu joj svjež maslinov list; tako je Noa doznao da su opale vode sa zemlje. Još počeka sedam dana pa opet pusti golubicu: više mu se nije vratila. Šest stotina prve godine Noina života, prvoga mjeseca, prvog dana u mjesecu uzmaoše vode sa zemlje. Noa skine pokrov s korablje i pogleda: površina okopnjela. A drugoga mjeseca, sedamnaestog dana u mjesecu, zemlja bijaše suha.

Zamislite si tu sliku 'pokazivanja' brdskih vrhunaca, golubice koja u kljunu donosi maslinovu grančicu, suhe zemlje. Noa je zasigurno osjetio nadu, sigurnost u svoju budućnost i budućnost cijeloga svijeta. Pretpostavljamo i da je bi ushićen.

Pokušajte sada usredotočiti razgovor o trenutku kada će biti proglašeno stanje sigurnosti i prestanak izolacije.

Razgovor:

- Što mislite tko će objaviti ovu vijest iz kriznog stožera? Na koji način će ju priopćiti?

- Kako ćete vi u tom trenutku reagirati? Na koji način će ostali ukućani?

- Po čemu ćete znati da je sve opet 'isto' i 'sigurno'? Koji će to vidljivi znakovi biti?

Dok starija djeca i odrasli razgovaraju mlađi mogu nacrtati golubicu, obojati ju i staviti negdje na neko istaknuto mjesto, kako bi bila simbol nade.

S djecom možete i nakon razgovora ispeći kolačiće u obliku golubice ukoliko imate 'modlice' ili ih sami možete nacrtati na papiru, te izrezivati oblike golubicom s nožem. Neka ti kolačići također budu simbol nade.

Noa izlazi iz lađe

Tada Bog reče Noi: »Iziđi iz korablje, ti, tvoja žena, tvoji sinovi i žene tvojih sinova s tobom. Sa sobom izvedi sva živa bića, sva stvorenja što su s tobom: ptice, stoku i sve gmizavce što zemljom puze; neka zemljom vrve, plode se i na zemlji množe!« I Noa iziđe, a s njime sinovi njegovi, žena njegova i žene sinova njegovih. Sve životinje, svi gmizavci, sve ptice – svi stvorovi što se zemljom miču – iziđu iz korablje, vrsta za vrstom. I podiže Noa žrtvenik Jahvi; uze od svih čistih životinja i od svih čistih ptica i prinese na žrtveniku žrtve paljenice. Jahve omirisa miris ugodni pa reče u sebi: »Nikad više neću zemlju u propast strovaliti zbog čovjeka, ta čovječje su misli opake od njegova početka; niti ću ikad više uništiti sva živa stvorenja, kako sam učinio.

Sve dok zemlje bude, sjetve, žetve, studeni, vrućine, ljeta, zime, dani, noći nikada prestati neće.«

Kako zamišljate izlazak Noe iz korablje, te svih ostalih živih bića? Zamislite taj osjećaj izlaska iz vlastitog stana, kuće, doma...

Razgovarajmo:

- Udahnite taj Noin prvi udah izvan korablje. Neka svi ukućani duboko udahnu i izdahnu i zamisle si kakav je to osjećaj. Udahnite i izdahnite 10x. Pokušajte si zamisliti koje će godišnje doba biti kada završni razdoblje izolacije. Kakvo će vrijeme biti vani. Vizualizirajte si boje i mirise koji će vas tada čekati. Kada završite ovu vizualizaciju razgovarajte o doživljenom.

Blagoslov i savez

Tada Bog blagoslovi Nou i njegove sinove i reče im: »Plodite se i množite i zemlju napunite. Neka vas se boje i od vas strahuju sve životinje na zemlji, sve ptice u zraku, sve što se po zemlji kreće i sve ribe u moru: u vaše su ruke predane. Sve što se kreće i živi neka vam bude za hranu: sve vam dajem, kao što vam dadoh zeleno bilje. Samo ne smijete jesti mesa u kojem je još duša, to jest njegova krv. A za vašu krv, za vaš život, tražit ću obračun: tražit ću ga od svake životinje; i od čovjeka za njegova druga tražit ću obračun za ljudski život. Tko prolije krv čovjekovu, njegovu će krv čovjek proliti! Jer na sliku Božju stvoren je čovjek! A vi, plodite se, i množite i zemlju napunite, i podložite je sebi!« Još reče Bog Noi i njegovim sinovima s njim: »A ja, evo, sklapam svoj savez s vama i s vašim potomstvom poslije vas i sa svim živim stvorovima što su s vama: s pticama, sa stokom, sa zvijerima – sa svime što je s vama izišlo iz korablje – sa svim živim stvorovima na zemlji. Držat ću se ja svog saveza s vama te nikada više vode potopne neće uništiti živa bića niti će ikad više potop zemlju opustošiti.« I reče Bog: »A ovo znamen je saveza koji stavljam između sebe i vas i svih živih bića što su s vama, za naraštaje buduće: Dugu svoju u oblak stavljam, da zalogom bude savezu između mene i zemlje. Kad oblake nad zemlju navučem i duga se u oblaku pokaže, spomenut ću se saveza svoga, saveza između mene i vas i stvorenja svakoga živog: potopa više neće biti da uništi svako biće. U oblaku kad se pojavi duga, ja ću je vidjeti i vjekovnog ću se sjećati saveza između Boga i svake žive duše, svakog tijela na zemlji.« I reče Bog Noi: »To neka je znak saveza koji sam postavio između sebe i svih živih bića što su na zemlji.«

Kraj priče o potopu i izlasku iz korablje i dugotrajne izolacije, završava Božjim blagoslovom i sklapanjem saveza.

Zamislite si kako Bog blagoslivlja zemlju, čovjeka, svakog muškarca i ženu, svako dijete. Bog blagoslivlja svako stvorenje na ovom planetu. Milosrdan je Otac koji voli svoj narod, koji voli svakog čovjeka, koji je žrtvovao svoga Jedinorođenca za otkupljenje. To je Novi Savez! Savez Ljubavi!

Razgovarajte o međusobnoj ljubavi:

- Što je ljubav?

- Na koji način pokazujemo ljubav jedni drugima?

- Koliko često pokazujemo ljubav? U čemu se naša međusobna ljubav očituje svakodnevno?

- Izričemo li jedni drugima zahvalnost? Na koji način to činimo? Hoćemo li se usuditi češće to činiti?

- Hoćemo li sklopiti novi savez ljubavi u našoj obitelji? Pokušajmo si dati neka nova obećanja? Ispričati za ono što smo prethodno propustili ili loše učinili i izgovorili?

- Međusobno se zagrlimo i obećajmo da nećemo više griješiti.

Možete napisati zajednički Savez i međusobno dana obećanja kojega možete istaknuti na neko istaknuto mjesto u vašem domu, kako bi bio trajni podsjetnik na obećano.